

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

dinsdag
22-01-2002
09:30 uur

mardi
22-01-2002
09:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Ludo Van Campenhout aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de bekrachtiging van het OPRC-verdrag in verband met de vervuiling op zee" (nr. 5953)

Sprekers: **Ludo Van Campenhout, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer José Vande Walle aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het tegengaan van een defensieve geneeskunde" (nr. 5973)

Sprekers: **José Vande Walle, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Dirk Pieters aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de opmerkingen van het Rekenhof in verband met de vernietiging van uit Zuid-Korea afkomstig gecontamineerd Belgisch varkensvlees" (nr. 5987)

Sprekers: **Dirk Pieters, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "een sluitende wetgeving voor hulphonden" (nr. 6004)

Sprekers: **Ferdy Willems, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Samengevoegde vragen van
- de heer Ferdy Willems aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de toepassing van de Europese normen inzake legbatterijen" (nr. 6161)

- de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de omzetting van de Europese richtlijn met betrekking tot de huisvestingsnormen voor leghennen" (nr. 6164)

Sprekers: **Ferdy Willems, Koen Bultinck, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Guy Hove aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de verkoop van alcoholische dranken via automaten" (nr. 6175)

SOMMAIRE

Question de M. Ludo Van Campenhout à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la ratification de la convention OPRC concernant la pollution maritime" (n° 5953)

Orateurs: **Ludo Van Campenhout, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. José Vande Walle à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les mesures visant à réduire le nombre d'actes médicaux défensifs" (n° 5973)

Orateurs: **José Vande Walle, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Dirk Pieters à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les observations de la Cour des comptes concernant la destruction de viande de porc belge contaminée en provenance de Corée du Sud" (n° 5987)

Orateurs: **Dirk Pieters, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Ferdy Willems à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "une législation satisfaisante relative aux chiens-guides" (n° 6004)

Orateurs: **Ferdy Willems, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Questions jointes de
- M. Ferdy Willems à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'application des normes européennes relatives aux batteries de pont" (n° 6161)

- M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la transposition de la directive européenne concernant les conditions d'hébergement des poules pondeuses" (n° 6164)

Orateurs: **Ferdy Willems, Koen Bultinck, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Guy Hove à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la vente de boissons alcoolisées dans des distributeurs"

		(n° 6175)	
Sprekers: Guy Hove, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu		Orateurs: Guy Hove, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement	
Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het advies van het Comité voor Bio-ethiek met betrekking tot een betere bescherming van demente bejaarden in rusthuizen" (nr. 6177)	17	Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'avis du Comité de Bioéthique concernant une amélioration de la protection des personnes âgées démentes dans les maisons de repos" (n° 6177)	17
Sprekers: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu		Orateurs: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement	
Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het dossier van de medische aansprakelijkheid" (nr. 6186)	18	Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le dossier de la responsabilité médicale" (n° 6186)	18
Sprekers: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu		Orateurs: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement	
Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de problematiek in verband met de octrooien voor het borstkankergen" (nr. 6187)	19	Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le problème lié aux brevets concernant le gène à l'origine du cancer du sein" (n° 6187)	19
Sprekers: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu		Orateurs: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement	
Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "een tekort aan psychiaters" (nr. 6178)	20	Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la pénurie de psychiatres" (n° 6178)	20
Sprekers: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu		Orateurs: Koen Bultinck, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement	
Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de MUG's" (nr. 6190)	21	Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les GUM" (n° 6190)	21
Sprekers: Jo Vandeurzen, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu		Orateurs: Jo Vandeurzen, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement	
Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de aard van de rechtspersonen die gezondheidsvoorzieningen mogen exploiteren" (nr. 6191)	22	Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la nature des personnes morales autorisées à exploiter des établissements de soins" (n° 6191)	22
Sprekers: Jo Vandeurzen, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu		Orateurs: Jo Vandeurzen, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement	

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 22 JANUARI 2002

09:30 uur

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

du

MARDI 22 JANVIER 2002

09:30 heures

De vergadering wordt geopend om 9.40 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.
La séance est ouverte à 9.40 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 **Vraag van de heer Ludo Van Campenhout aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de bekrachtiging van het OPRC-verdrag in verband met de vervuiling op zee" (nr. 5953)**

01 **Question de M. Ludo Van Campenhout à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la ratification de la convention OPRC concernant la pollution maritime" (n° 5953)**

01.01 **Ludo Van Campenhout** (VLD): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het OPRC-verdrag, het Oil Pollution Preparedness Response and Co-operation verdrag, van 1990 had tot doel hulpverleners te stimuleren om bij rampen met olietankers het mariene milieu en de kusten te beschermen. Het is op 15 mei 1995 internationaal in werking getreden en is reeds door veertig landen goedgekeurd, waaronder bij voorbeeld Nederland, Duitsland, Denemarken.

Dit verdrag is een vervolmaking van twee reeds eerder in de Belgische wet opgenomen verdragen, met name het verdrag van Brussel van 29 november 1969 en het protocol van Londen van 2 november 1973. België heeft dit verdrag echter nog niet bekrachtigd.

Mevrouw de minister, graag vernam ik binnen welke termijn dit verdrag ter bescherming van het mariene milieu zal worden geratificeerd.

01.02 **Minister Magda Aelvoet:** Mevrouw de voorzitter, collega Van Campenhout, ik zal zeer bondig op uw vragen ingaan. In feite zijn dit verdrag en het protocol door België niet geratificeerd. De reden daarvoor is dat wij van oordeel zijn dat een ander wel geratificeerd verdrag, namelijk het verdrag van Bonn van 1983, waarbij een hele reeks afspraken werd gemaakt in verband met het samen optreden bij onder meer olieverontreiniging, voldoende is. Indien wij ook nog tot het OPRC-verdrag en tot het protocol zouden toetreden, zou dit nieuwe bijkomende financiële lasten voor België tot gevolg hebben. Het zou bovendien een heel intensieve inzet op het niveau van

01.01 **Ludo Van Campenhout** (VLD): Le traité OPRC (Oil Pollution Preparedness Response and Cooperation) de 1990 est entré en vigueur au niveau international le 15 mai 1995. Ce traité vise à protéger l'environnement et les côtes lors de catastrophes causées par des pétroliers. Pour quelle raison la Belgique n'a-t-elle pas encore ratifié ce traité? Dans quels délais la ratification est-elle prévue?

01.02 **Magda Aelvoet, ministre:** La Belgique n'a ratifié ni cette convention ni le protocole car nous estimons que la Convention de Bonn de 1983 offre une base suffisante. La ratification de la Convention et du protocole OPRC signifierait pour la Belgique une augmentation sensible des charges financières et exigerait

personeel vergen.

Wij zijn een land met een zeer korte kust. Daarenboven hebben wij slechts een zeer klein instrument, met name het Belgisch mathematisch model, dat zich met die problemen bezighoudt. Wij hebben ons concreet geëngageerd in het kader van het verdrag van Bonn. Door onze toetreding tot bijvoorbeeld het OPRC-verdrag zouden wij kunnen worden aangesproken voor expertise in geval van problemen in aanpalende landen. Ook wat dat betreft beschikken wij maar over heel beperkte expertisemogelijkheden en een zeer beperkte capaciteit.

Vandaar dat wij ervoor hebben geopteerd ons te beperken tot het volgen van de besprekingen. Wat voor ons van belang is en wat wij redelijkerwijze op ons kunnen nemen, is geregeld via het verdrag van Bonn.

01.03 Ludo Van Campenhout (VLD): Mevrouw de minister, ik ken het verdrag van Bonn niet en ik weet niet of het dezelfde garanties biedt als het OPRC-verdrag. Ik zal dat nader onderzoeken.

01.04 Minister Magda Aelvoet: Het verdrag van Bonn regelt ook concreet de samenwerking bij het bestrijden van verontreiniging van de Noordzee door olie en andere schadelijke stoffen. De andere Europese mogendheden die participeren, zijn landen met veel belangrijkere en langere kusten zoals Denemarken en Nederland of een groot land als Duitsland. Door de infrastructuur waarover zij beschikken, kunnen zij daarin bijdragen. Voor ons zou het een zware belasting zijn die niet in verhouding staat tot onze problemen, noch tot wat wij aankunnen.

une mobilisation importante de personnel. La côte belge est très peu étendue et la Belgique dispose d'une expertise et d'une capacité limitées. C'est pourquoi nous sommes d'avis que la Belgique peut se limiter à l'application de la convention de Bonn.

01.04 Magda Aelvoet, ministre: Cette convention règle les modalités de la lutte commune contre la pollution en mer du Nord. Certains pays, comme le Danemark, longent bien plus la mer du Nord que la Belgique ou ont beaucoup plus de poids qu'elle, l'Allemagne, par exemple.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer José Vande Walle aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het tegengaan van een defensieve geneeskunde" (nr. 5973)

02 Question de M. José Vande Walle à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les mesures visant à réduire le nombre d'actes médicaux défensifs" (n° 5973)

02.01 José Vande Walle (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, sinds ik op 16 december 2001 mijn vraag indiende, is in dat verband heel wat gebeurd. De media hebben ruime aandacht besteed aan bepaalde onderdelen van mijn vraag. Hoewel sommige elementen intussen misschien voorbijgestreefd zijn, hecht ik er toch aan nog enkele vragen te stellen.

Mevrouw de minister, u herinnert zich wellicht dat collega Valkeniers u al in de loop van december 2001 confronteerde met een staaltje van defensieve geneeskunde, te weten de sterke toename van het aantal keizerssneden. Door het arrest-Perruche van de Franse rechterlijke macht werd een nieuwe impuls gegeven aan de groei van de defensieve geneeskunde. Op 17 november 2000 oordeelde de Franse rechter immers in de zaak-Perruche dat de arts verantwoordelijk is voor de schade die bestaat bij de geboorte van een gehandicapt kind als hij de schade – de handicap – niet heeft opgemerkt bij het interpreteren van de echografie van de foetus. In de betrokken zaak ging het om een wrongful life-vordering door het kind

02.01 José Vande Walle (CD&V): M. Valkeniers a déjà interrogé la ministre à propos de la forte augmentation du nombre de césariennes. Je crains que l'arrêté français Perruche n'encourage encore davantage les actes médicaux défensifs. Pour rappel, il y a deux ans, un juge français décidait qu'un médecin était responsable du «préjudice» de la naissance d'un enfant handicapé, s'il n'avait pas remarqué lui-même le handicap lors d'une échographie prénatale. La polémique portait sur le concept de *wrongful life* (vie dommageable ou préjudiciable) et non de *wrongful birth*. L'année

en niet om een wrongful birth-vordering door de ouders van het kind.

Na het arrest-Perruche volgden nog twee gelijkaardige uitspraken, in juli en november 2001. Nu bestaat er binnen de rechtsleer en de rechtsspraak al lang een discussie over de vraag of er een oorzakelijk verband kan worden aangetoond tussen de informatiefout van de arts en de "schade" – dus de handicap van het kind. Volgens mij gaat men hier voorbij aan een vraag die uit ethisch oogpunt gezien veel belangrijker is, te weten: kunnen we het leven op zich – in welke graad van volmaaktheid ook – ooit als "schade" beschouwen? Volgens de uitspraak van de Franse rechter kan dat blijkbaar wel. Hij aanvaardt zowel het feit dat er schade is en dat de arts een fout gemaakt heeft, als dat er een oorzakelijk verband tussen beide bewezen is. Het gevolg is dan, bij ons op grond van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek, dat de arts voor de schade moet opdraaien. De reactie van de Franse vereniging van gynaecologen op de rechterlijke uitspraak was er een van verbazing en vooral ook van ongeloof. Zij lanceerden een algemene oproep om niet langer morfologische echografieën uit te voeren.

Mevrouw de minister, het uitvoeren van onnodige onderzoeken wordt vaak als defensieve geneeskunde bestempeld, maar in dit geval is het niet uitvoeren van onderzoeken ook een vorm van verdediging tegen mogelijke aansprakelijkheidsvorderingen. Het mes snijdt hier aan twee kanten. In dat verband wil ik u dus graag enkele vragen stellen.

Ten eerste, is het aantal handelingen van prenatale diagnostiek – morfologische echografieën, triple tests en vruchtwaterpuncties – verhoudingswijze gestegen in vergelijking met tien jaar geleden? Hebt u daarover cijfers?

Ten tweede, wordt er in de interkabinettenwerkgroep die het wetsontwerp inzake medische aansprakelijkheid voorbereidt, rekening gehouden met de evolutie tot defensieve geneeskunde? Zal die werkgroep maatregelen voorstellen om de trend om te buigen, of om de trend minstens af te remmen?

Ten derde, is het volgens het wetsontwerp inzake medische aansprakelijkheid mogelijk dat een gehandicapt kind aanspraak maakt op een schadevergoeding wanneer de arts de vrouw tijdens de zwangerschap niet heeft geïnformeerd over de afwijking? Is er in dat geval sprake van een fout van de arts, van medische schade zonder fout, of van geen van beide?

Ten vierde, had ik nog een vraag die intussen wat voorbijgestreefd is door wat in Frankrijk heeft plaatsgevonden. De Franse gynaecologen hadden immers gevraagd om in de wetgeving in te schrijven dat niemand het recht heeft zich te beklagen dat hij geboren is. Intussen heeft het Franse parlement die wet inderdaad goedgekeurd en ik heb vernomen dat collega Bacquelaine hier een gelijkaardig wetsvoorstel wil indienen.

02.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik zal met het gemakkelijkste beginnen. Dat zijn de cijfergegevens die ik van het RIZIV heb gekregen.

Wat de echografieën betreft, stelt men vast dat wij de laatste tien jaar op hetzelfde niveau blijven. Er is geen explosie van echografieën. Wij

passée, deux affaires similaires avaient défrayé la chronique.

Cependant, la discussion relative au lien entre l'erreur d'information du médecin et le préjudice encouru n'a rien à voir avec une question éthique bien plus importante: peut-on jamais considérer la vie comme un «préjudice»? Visiblement, le juge français est de cet avis. Il a jugé que le lien était prouvé et le médecin a dû assumer les conséquences du préjudice.

En conséquence, les gynécologues français ont lancé un appel pour ne plus effectuer d'échographies. Leur indignation est grande. On désigne par médecine défensive la multiplication des examens effectués par les praticiens. En l'espèce, cette pratique n'est pas sans risques pour les médecins.

Le nombre d'examens prénatals a-t-il augmenté au cours des dix dernières années?

Le ministre prend-il des mesures afin de freiner cette tendance?

L'avant-projet de loi sur les responsabilités médicales autorise-t-il un enfant handicapé à réclamer des dommages et intérêts?

S'agit-il d'une erreur du médecin ou d'un dommage médical sans erreur de la part du médecin?

Quelles seraient les conséquences d'une proposition de loi belge permettant de se plaindre du fait d'être né?

02.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Le nombre d'échographies pratiquées est resté constant ces dix dernières années. Je ne dispose pas de données spécifiques à propos du triple test.

kunnen nog geen indicaties geven over de triple-tests, aangezien daarvoor pas in 1999 een apart nomenclatuurnummer is ingevoerd. Het aantal vruchtwaterpuncties daarentegen, is de laatste tien jaar verdubbeld. Dat zijn de cijfergegevens.

Ik kom op het hele systeem inzake foutloze aansprakelijkheid en dergelijke kwesties. Meer dan twee jaar geleden zijn daarover, onder leiding van verantwoordelijken van de administratie, zeer uitvoerige gesprekken gevoerd. Die gesprekken hebben geleid tot een symposium, waar uiteindelijk de volgende consensus is gevonden. Op basis van artikel 13-182 van het burgerlijk wetboek kan men gewoon naar de rechtbank stappen, maar daarnaast zou men een systeem van foutloze aansprakelijkheid willen instellen.

De vier betrokken kabinetten – Justitie, Sociale Zaken, Volksgezondheid en Economische Zaken – hebben gepoogd om dat voorstel uit te werken. Daarvoor is men naar de Ministerraad gegaan. Daar is gebleken dat, na verdere besprekingen en onderzoek, de mening dominant was om geen twee systemen naast elkaar te laten bestaan, ook omdat dat totaal onbetaalbaar dreigt te worden. Men zou zich een keer voor het normale systeem moeten verzekeren en daarnaast een aparte financiering moeten zoeken voor het andere systeem. Daarom heeft de Ministerraad op 11 januari voor een systeem van foutloze aansprakelijkheid gekozen. Dat voorstel zullen wij verder uitwerken. Daarvoor zijn drie werkgroepen van experts opgericht vanuit de invalshoek van de verzekeringen, de financieringsvragen en de juiste juridische formulering. Ik wil duidelijk beklemtonen dat die werkzaamheden nog maanden zullen duren, want het is een ongelooflijk complexe zaak.

Het is onze hoofdbedoeling om met een systeem van foutloze aansprakelijkheid weg te raken uit de defensieve geneeskunde. Wat maakt geneesheren bijzonder bang om bepaalde risicovolle ingrepen uit te voeren? Als er iets fout loopt – bepaalde complicaties, zelfs zonder medische fout aan de basis – kan dit leiden tot zware processen. Dat weten zij en dat werkt de defensieve geneeskunde in de hand. Dat willen wij vermijden met de fundamentele knoop die wij op 11 januari hebben doorgehakt.

Ik zal nu op uw laatste vragen ingaan. Wat zou er in België gebeuren, mocht zich nu iets gelijkaardigs voordoen? Het is één zaak om in een bepaalde richting een adequaat antwoord te zoeken, maar het is een andere zaak om dat voorstel helemaal uit te werken en ter stemming voor te leggen. In het huidige aansprakelijkheidssysteem zou het kind voor de rechter moeten kunnen bewijzen dat de arts of het lab een fout heeft gemaakt die het kind de schade heeft berokkend te zijn geboren.

Dat is niet hetzelfde als een vordering door de moeder wegens een medische fout. Voor dat laatste is het mogelijk dat zich bij ons hetzelfde afspeelt als wat in Frankrijk gebeurde, namelijk dat verschillende rechters daar tot verschillende uitspraken komen. Ik durf echt niet vooruit te lopen op de uitspraak waartoe het Hof van Cassatie uiteindelijk zou komen, wat overigens speculatie zou zijn.

Wat zullen wij doen naar aanleiding van wat zich in Frankrijk heeft afgespeeld? Ik zal in ieder geval uw vragen mee in overweging nemen in een van de betrokken werkgroepen. Wij zullen in die

Le nombre d'amniocentèses a, quant à lui, doublé au cours des dix dernières années.

La procédure judiciaire et la responsabilité sans faute pourraient coexister. De concert avec les quatre ministères concernés, nous avons cependant estimé que cette formule serait hors de prix. Aussi le conseil des ministres a-t-il préféré ne retenir que la responsabilité sans faute et approfondir ce système. Trois commissions d'experts se pencheront sur la question. Je tiens cependant à souligner qu'il s'agit ici d'une matière d'une grande complexité, dont l'examen prendra plusieurs mois.

Nous voulons quitter la voie de la médecine défensive, qui risque d'amener les médecins à reculer devant certains actes médicaux, sous la constante menace d'un procès.

Dans le système actuel, fondé sur la responsabilité, l'enfant doit prouver devant le juge que sa naissance même lui a causé un préjudice. Il est impossible de prévoir la réaction du juge.

Les commissions d'experts ne manqueront pas de reprendre vos questions sur ce qui s'est passé en France.

werkgroep over de omgang met dat soort van problemen ideeën vergaren.

02.03 José Vande Walle (CD&V): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik hoor dat er nog veel werk aan de winkel is en dat er nog ernstig aan gewerkt zal moeten worden. Ik hoop voor de toekomst dat de vader nog altijd mee de verloskamer in kan in plaats van de advocaat en dat de chirurg in zijn kabinet niet moet letten op wie naast de patiënt staat, maar dat hij zich terdege met de patiënt alleen kan bezighouden.

02.03 José Vande Walle (CD&V): J'espère que ce seront toujours les intérêts des parents et des enfants qui prévaudront dans les salles d'accouchement, et que l'avocat ne ravira pas la vedette.

02.04 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer Vande Walle, dat is juist de bedoeling.

02.04 Magda Aelvoet, ministre: C'est bien ce à quoi nous tendons.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Dirk Pieters aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de opmerkingen van het Rekenhof in verband met de vernietiging van uit Zuid-Korea afkomstig gecontamineerd Belgisch varkensvlees" (nr. 5987)

03 Question de M. Dirk Pieters à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les observations de la Cour des comptes concernant la destruction de viande de porc belge contaminée en provenance de Corée du Sud" (n° 5987)

03.01 Dirk Pieters (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, na het uitbreken van de dioxinecrisis vroegen de Zuid-Koreaanse autoriteiten dat de Belgische overheid alle besmette vleeswaren zou afvoeren. Op 10 februari 2000 sloot u, via de onderhandelingsprocedure, een overeenkomst met een Belgische firma voor het vrij krijgen, monitoren en vershippen van dat varkensvlees naar Italië. Een Italiaans bedrijf zou, ingevolge een op 5 mei 2000 gesloten contract, instaan voor de destructie van het vlees. Laatstgenoemd bedrijf kon zijn opdracht al snel niet meer uitvoeren omdat de plaatselijke overheid het gebruik van de verbrandingsinstallatie te Parma niet meer toestond. Daarop sloot de minister op 21 juni 2000 een overeenkomst met de Belgische firma, teneinde de nog overgebleven vleeswaren, ongeveer 60 van de aanvankelijk 75 containers, voor vernietiging naar België over te brengen. Het Rekenhof maakte in zijn 158ste jaarboek daarover enkele opmerkingen, waarop volgens het hof niet afdoende werd geantwoord. Ik deel die mening. Daarom zouden wij van de minister graag verdere toelichtingen krijgen bij de opmerkingen van het Rekenhof.

03.01 Dirk Pieters (CD&V): Lorsque la crise de la dioxine a touché notre pays, la Corée du Sud a demandé l'élimination et la destruction de tous les lots de viande contaminée. Une société belge a assuré le transport par bateau de la viande vers l'Italie, où une société italienne a été chargée de la destruction. Cette dernière société s'étant toutefois vu retirer l'autorisation d'incinérer à Parme, la firme belge a été autorisée à ramener les 60 containers restants en Belgique.

De opmerkingen van het Rekenhof kunnen worden onderverdeeld in opmerkingen over de overeenkomst met het Italiaans bedrijf en opmerkingen over de overeenkomst met het Belgisch bedrijf.

La Cour des comptes s'élève contre le fait que les négociations avec les sociétés en question se sont déroulées sans notification préalable, et estime que le temps n'a pas manqué pour suivre la procédure régulière. De même, la Cour considère qu'il aurait fallu faire procéder à une étude de prix.

Over de overeenkomst met het Italiaans bedrijf heeft het Rekenhof drie opmerkingen.

Pour terminer, la Cour des comptes condamne le versement non sollicité d'une avance de 50%, sans garanties de l'entreprise en contrepartie.

Ten eerste, de verwijzing naar uitzonderlijke omstandigheden als gevolg van de dioxinecrisis en het vermijden van nodeloos tijdverlies wordt door het Rekenhof niet aanvaard als reden voor het beroep op de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking, gezien de lange tijdsspanne die verliep tussen het ogenblik waarop de Ministerraad de opdracht tot het sluiten van het contract gaf, 23 december 1999, en de uiteindelijke datum waarop het contract werd

Les remarques à l'adresse de l'entreprise italienne valent

gesloten, 5 mei 2000. Ook de verantwoording dat alleen het Italiaans bedrijf wegens vertrouwdschap met zowel de Belgische als de Italiaanse vleeshandel de nodige waarborgen voor toezicht en controle kon bieden, wordt door het Rekenhof niet aanvaard om een beroep op de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking te rechtvaardigen. Er zijn immers verschillende bedrijven actief met de import van Belgisch vlees in Italië.

Ten tweede, het Rekenhof betreurt dat er geen prijsonderzoek werd gevoerd en aanvaard hieromtrent allerm minst de argumentatie van de minister dat een prijsonderzoek niet nodig was, omdat slechts een firma deze diensten tegen dezelfde garantiev voorwaarden kon aanbieden. Het Rekenhof stelt dan ook dat de nodige inlichtingen dienen te worden verstrekt, teneinde een prijsonderzoek mogelijk te maken, zeker omdat er geen beroep op de mededinging werd gedaan.

Ten derde, het Rekenhof laakt dat er een voorschot van 50% werd betaald, zonder dat de Italiaanse firma het storten van voorschotten als voorwaarde had gesteld om de opdracht te aanvaarden. Daarenboven kan het storten van een voorschot slechts indien de opdrachtgever een waarborg verstrekt, wat hier niet gebeurde.

Ik heb ook nog enkele opmerkingen aangaande de overeenkomst met de Belgische firma. Ook hier laakt het Rekenhof dat er werd geopteerd voor de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking. Ook hier voldoet de stelling, dat de hoogdringendheid van de dioxinecrisis hiertoe noopte, niet. Er was voldoende tijd om voor een andere procedure, eventueel met spoedtermijnen, te kiezen. Ook in dit geval kwamen verschillende firma's voor consultatie in aanmerking, zodat de raadpleging ten onrechte tot één firma beperkt bleef.

Opvallend is ook dat de interventie van de inspectiedienst in Zuid-Korea werd gefactureerd tegen 600 US-dollar per mandag, hoewel het tarief volgens de overeenkomst 600 euro per mandag bedroeg. De argumentatie die de firma aanbracht om dit te rechtvaardigen, meer bepaald de bij de sluiting van het contract onvoorziene terugval van de euro en de ten behoeve van de overheid gerealiseerde besparingen, is ontoereikend daar de euro reeds sinds zijn introductie en, althans tot einde oktober 2000, aanhoudend terrein had prijsgegeven ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Ingevolge het niet tegen een forfaitaire prijs contracteren was er geen referentiekader om het reële karakter van eventuele besparingen te toetsen.

Dit waren de opmerkingen van het Rekenhof waarbij wij graag een toelichting hadden gekregen van u, mevrouw de minister.

03.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega's, voor mij zijn er in dit dossier, enerzijds, dominant politieke overwegingen en, anderzijds, normale eisen inzake het volgen van procedures. In verband met het volgen van procedures is het de rol van het Rekenhof om in alle omstandigheden met hetzelfde type van regels een bepaald verloop te gaan meten. Indien je verantwoordelijk bent voor het oplossen van een crisissituatie, moet je soms keuzes maken. Deze keuzes zijn gemaakt en ik ben bereid om mij daarvoor te verantwoorden. Ik heb er geen enkele moeite mee om te zeggen dat

également pour l'entreprise belge.

Par ailleurs, les journées de travail que les experts ont prestées en Corée ont été facturées à un prix trop élevé, à savoir 600 dollars par journée de travail au lieu des 600 euros convenus. Compte tenu des critiques sévères de la Cour des comptes, je voudrais vous demander d'apporter des éclaircissements à ce sujet.

03.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Il convient de faire une distinction entre les considérations politiques dominantes et les exigences normales en matière de procédure. A ce dernier niveau, le contrôle ressortit à la Cour des comptes. Cependant, des considérations politiques ont

bepaalde aspecten vanuit puur procedureel oogpunt niet volgens het boekje verliepen, maar ik heb daar geen spijt van. Waarom niet? De dominante realiteit was dat wij, midden 1999, zaten opgescheept met meer dan 100.000 ton besmet of verdacht vlees dat overal werd opgestapeld, zodanig dat de hele productie ook voor de toekomst vastzat. Er was geen import meer en vlees kan je ook niet eindeloos bewaren. Er was dus een dwingende noodzaak om ervoor te zorgen dat deze situatie zo snel mogelijk werd opgelost. Door het opdrijven van de analyses hebben we 100.000 ton kunnen beperken tot 65.000 ton.

Het dossier waar u nu over praat heeft te maken met het feit dat er derde landen bij werden betrokken. De landen die in dat verband voor de meeste problemen zorgden waren Zuid-Korea, Italië en de Russische federatie. Als u het dossier bekijkt vanuit het standpunt om het vlees zo snel mogelijk uit die landen weg te krijgen, dan zult u zien dat er soms een botsing kan ontstaan tussen de snelle oplossing van een probleem en de te volgen procedure, wat soms niet helemaal volgens boekje kan zijn.

Alles wat te maken heeft met uw vragen rond Italië, vindt zijn oorsprong in Zuid-Korea.

De Belgische exporteurs waren er niet in geslaagd enige beweging te krijgen in het dossier. Ook de tussenkomst van onze ambassade in Seoel leidde tot geen enkel resultaat. Toch bevonden zich in de Zuid-Koreaanse havens 150 containers met varkensvlees dat door de lokale autoriteiten was geweigerd. Om het geheel nog iets ingewikkelder te maken was een deel van de lading al ingeklaard en een ander deel niet. Veder bevond een deel zich reeds in de distributie. De eis van de Zuid-Koreaanse autoriteiten was onverkort dat alles weg moest. Na een aantal bemiddelingspogingen slaagde een delegatie van Belgische ambtenaren van het IVK, Landbouw en Buitenlandse Zaken onder leiding van regeringscommissaris Willockx erin een compromis te bereiken in verband met staalnames, analyses en het onderzoek van mogelijkheden tot vernietiging ter plaatse om zeer hoge retourkosten te vermijden. Het probleem was dat de Zuid-Koreaanse autoriteiten zelf onder hoge druk stonden van hun consumentenorganisaties vlak voor nakende lokale verkiezingen. Als blijk van vertrouwen eisten zij dat de stalen zouden worden genomen door een wederzijds erkend certificeringsorganisme. Een tweede eis was dat dit zou plaatsvinden in geaccrediteerde Koreaanse labs. Positief geteste containers moesten onmiddellijk het grondgebied verlaten. Bij mijn weten is er slechts één enkel internationaal erkend certificeringsorganisme dat wederzijdse erkenning geniet, dat kan bogen op een reputatie, dat competent is inzake internationaal vervoer en douaneformaliteiten en dat de bedrijven vertrouwen inboezemt. De controles zouden bepalend zijn voor de vergoedingen. Bijgevolg had ik op dat ogenblik geen andere keuze dan deze firma. U stelt dat nu voor als een Belgische firma maar het gaat in feite om een internationaal certificeringsorganisme met zetel in Zwitserland. Van een internationale aanbesteding kon geen sprake zijn. Na maanden onderhandelen met de Koreaanse autoriteiten hadden zij eindelijk hun akkoord gegeven en aangeduid welk certificeringsorganisme zij zouden aanvaarden. Ik kon dan onmogelijk gaan vertellen dat we eerst volgens de regels van het boekje een openbare aanbesteding gingen organiseren die nog enkele maanden zou aanslepen. Dat was werkelijk niet mogelijk. Om die reden heb ik dan gezegd dat we

également joué dans ce dossier et je peux aisément les justifier. La procédure prescrite n'a, en effet, pas toujours été respectée. Ainsi, de la viande suspecte a été entreposée dans divers pays. Une solution devrait être trouvée le plus rapidement possible. Les plus grands problèmes ont été rencontrés en Corée, en Italie et dans la Fédération de Russie.

Sur le sol coréen se trouvaient 150 conteneurs de viande porcine qui avaient été refusés par les autorités du pays, fortement mis sous pression par les organisations de consommateurs. Le dossier était complètement enlisé, les interventions de notre ambassade restaient sans effet: tout devait partir. La viande devait être examinée dans des laboratoires coréens accrédités.

Il n'y avait pour débloquer la situation qu'une seule entreprise de certification qui remplissait toutes les conditions et bénéficiait de la confiance de toutes les parties concernées.

Je n'avais donc pas le choix. J'étais bien obligée de faire appel à cette société de certification dont le siège est établi en Suisse. Je ne disposais pas du temps nécessaire pour lancer une adjudication publique. Je voulais, en effet, débloquer le plus rapidement possible le marché de la Corée du Sud, qui est un marché important pour nos exportateurs. La firme n'a pas tiré profit de cette opération, bien au contraire. Il n'est donc nullement question de favoritisme.

Aucun pays de la région du Sud Est asiatique n'était disposé à importer la viande contaminée. Finalement, c'est l'Italie qui s'en est chargée.

Je suppose que la Cour des comptes ne se rendra pas à mes arguments, mais il m'appartenait, en pareille situation, de prendre

zouden werken volgens de afspraken die met veel moeite met Zuid-Korea konden worden gemaakt. U moet weten dat dit voor onze bedrijven een zeer belangrijke exportmarkt is die anders niet gedeblokkeerd zou raken.

des mesures d'urgence, certes strictes mais justes.

Wij hebben zeer vlug vastgesteld dat de betrokken firma absoluut niet het onderste uit de kan heeft gehaald. Zij hebben deze operatie eigenlijk meer beschouwd als een kans om hun eigen kwaliteiten en reputatie te bevestigen. Het bewijs hiervan is dat de firma niet de minste winst heeft gepuurd uit de operatie. Omwille van een aantal contractuele bepalingen, onder meer schommelende wisselkoersen, dreigt zij hier zelfs een flinke kater aan over te houden. Uiteraard kan ik publiek geen stelling innemen in dit conflict aangezien het niet uitgesloten is dat de betrokken firma de Belgische overheid zal trachten in gebreke te stellen. Ik wil dat het zeer duidelijk is dat er geen enkele poging is gedaan om een bepaalde firma een bepaald voordeel te leveren. Er is gezocht naar een firma die zowel voor Zuid-Korea als voor ons aanvaardbaar was. Hierdoor konden wij een zeer moeilijke situatie deblokken. Geheel in de lijn van het koninklijk besluit van 25 januari 2000 waarin is bepaald dat producten bestemd voor vernietiging naar de dichtst bij gelegen vernietigingsplaats moeten worden gevoerd, werd door onze diplomatieke gezanten gezocht naar elke mogelijke optie. Geen enkel land in Zuidoost Azië bleek bereid te zijn om dat besmet vlees toe te laten en het te laten vernietigen.

Alleen de Russische Federatie wou de haven van Wladiwostok wel ter beschikking stellen, maar wegens de gebrekkige controlemogelijkheden werd dit niet aanvaard als eindbestemming. De facto werd voor Italië, en meer bepaald La Spezia, gekozen omdat dit de dichtstbijgelegen haven was waar we terecht konden.

Mevrouw de voorzitter, ik zie dat u naar uw horloge kijkt, maar als men zo lange vragen stelt, is het voor mij ook moeilijk.

03.03 De voorzitter: Mevrouw de minister, collega's, ik ben al eens op bezoek in andere commissies en daar is men bijzonder streng. Voor vraag en antwoord wordt daar vijf minuten uitgetrokken. Wij willen niet zo streng zijn.

03.04 Minister Magda Aelvoet: Mevrouw de voorzitter, ik heb mijn ambtenaren de opdracht gegeven om nog wat meer gedetailleerde technische uitleg te geven. Dit neemt niet weg dat ik ervan overtuigd ben dat het Rekenhof opmerkingen zal blijven maken. Wij hebben voorrang gegeven aan het oplossen van deze zaak. De 19 miljard frank, die aanvankelijk was voorzien voor de vergoedingen, hebben we via goede afspraken met de betrokkenen kunnen terugbrengen naar 8,5 tot 9 miljard. Wij zijn streng maar rechtvaardig geweest. Wij hebben de oplossingen gezocht die mogelijk waren en dat was het belangrijkste.

03.05 Dirk Pieters (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mevrouw de voorzitter, gelet op het statuut en de werkzaamheden van het Rekenhof lijkt het mij nuttig dat wij de opmerkingen van het Rekenhof aan de minister voorleggen. Ik vond de uitleg van de minister heel interessant. De omstandigheden waarin dit zich heeft

03.05 Dirk Pieters (CD&V): Les conditions étaient donc, en effet, particulières et peuvent justifier une dérogation à la procédure normale. La ministre a pris ses responsabilités en la matière et j'apprécie son attitude.

voorgedaan waren inderdaad heel bijzonder en kunnen het afwijken van een aantal regels verantwoorden, maar dan moet men daar wel de politieke verantwoordelijkheid voor opnemen. Dit laatste hebt u echter gedaan.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "een sluitende wetgeving voor hulphonden" (nr. 6004)

04 Question de M. Ferdy Willems à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "une législation satisfaisante relative aux chiens-guides" (n° 6004)

04.01 Ferdy Willems (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het uitgangspunt voor deze vraag was een artikel in een blad van Licht en Liefde. Die tekst heb ik bezorgd aan uw kabinet.

Waar gaat het precies over? Deze organisatie vraagt in verband met blindenhonden om een regelgeving. Zij worden regelmatig geconfronteerd met blinden die in een restaurant moeilijkheden hebben met hun hond. Ik heb dit zelf reeds kunnen vaststellen.

De kernpunten die zij aanstippen zijn de volgende. Het zou moeten mogelijk zijn om een reglementering uit te werken waarbij een blindenhond niet onder de reglementering voor andere huisdieren valt. Er zouden normen moeten zijn voor die dieren. Er zou een strafbare code moeten komen om te voorkomen dat mensen beletten dat de blindenhond zijn werk kan doen. Er moet een rechtvaardige regeling komen voor de kostprijs. Nu wordt dit betaald voor blinden maar voor andere gehandicapten is dit niet het geval. Er is nood aan een internationale regelgeving, want bijvoorbeeld ook op luchthavens kunnen zich problemen voordoen. Ook dit heb ik zelf al kunnen vaststellen. Kortom, er is nood aan een initiatief van de overheid.

Dit zijn voor sommigen misschien maar details. Met wat slechte wil zou men kunnen spreken van goedkoop sentiment. Dit is het evenwel niet. Opkomen voor blinden is opkomen voor het niveau van onze samenleving. Een maatschappij is waard wat ze doet voor de zwaksten in de groep. De zwaksten zijn op die manier het levende geweten van de hele groep.

Ik heb een drietal, vrij eenvoudige vragen. Ten eerste, hoe ziet de minister die voorstellen? Onderschrijft u die? Ten tweede, indien u op de eerste vraag ja zou kunnen antwoorden, vraag ik u onmiddellijk om daarmee te starten en het dossier – nationaal en internationaal - naar u toe te trekken. Ten derde, hebt u nog aanvullende voorstellen? Ik neem aan dat terzake nog andere maatregelen mogelijk zijn. Ik luister met aandacht naar wat u terzake zult zeggen. Ten vierde, hoe zit het met het lot van geselecteerde honden die niet worden ingezet?

Intussen heb ik informatie gekregen van de organisaties die instaan voor het opleiden van die dieren. Die honden worden niet geselecteerd wegens fysieke afwijkingen, bijvoorbeeld dysplasie. Als ze karakterstoornissen vertonen, bijvoorbeeld niet stressbestendig zijn, gaan die dieren terug naar het gastgezin dat ze anderhalf jaar heeft verzorgd. De zorg voor het dier is voor die organisaties zeer groot. Waar komen die honden dan terecht?

04.01 Ferdy Willems (VU&ID): La revue *Blindenbode* dénonce diverses situations inadmissibles auxquelles les aveugles sont quotidiennement confrontés. J'entends défendre les intérêts de ce groupe de personnes vulnérables.

Comment la ministre évalue-t-elle les suggestions de l'asbl *Blindenzorg Licht en Liefde*? La ministre est-elle disposée à organiser une concertation nationale et internationale à ce propos? La ministre peut-elle formuler des suggestions complémentaires, notamment en ce qui concerne le bien-être des animaux? Qu'advient-il des chiens-guides qui ont suivi un entraînement mais qui n'ont finalement pas été attribués à une personne aveugle?

Bijvoorbeeld licht mentaal gehandicapten, palliatieve diensten, brandweerdiensten en gastgezinnen krijgen de beschikking over een hulphond.

04.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mijnheer Willems, het door u aangekaarte probleem is zeker reëel. Een aantal hulphonden zijn als geleidehond opgeleid. Veel andere honden zijn dat echter niet.

Ik ben bereid om deze zaak te onderzoeken en hierover contact op te nemen met de Nationale Hoge Raad voor de Gehandicapten om na te gaan hoe een en ander het best kan worden geregeld. Hiermee kan ook een belangrijk signaal aan de bevolking worden gegeven. De kostprijs voor de opleiding van een geleidehond wordt geraamd op 500.000 frank. Ik vermoed dus dat er in de praktijk weinig opgeleide honden zijn.

Ik wil dus een initiatief terzake nemen en nagaan op welk niveau dit moet worden geregeld. Van de niet-geselecteerde honden zou het niveau moeten worden nagegaan. Sommigen zouden immers perfect als gezinshond kunnen functioneren. Er zijn dus verschillende mogelijkheden.

04.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor haar aandacht en erkenning van het probleem. Ik neem akte van uw intenties, mevrouw de minister, die ik met aandacht zal volgen. Ik verheug mij nu reeds op de resultaten daarvan.

04.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Certains chiens-guides reçoivent un entraînement spécifique de chien d'aveugle, mais de nombreux chiens sont utilisés aux mêmes fins sans dressage particulier. Je voudrais examiner cette question de plus près et voir comment on pourrait la régler.

L'entraînement d'un chien d'aveugle coûte 500.000 francs. Il convient d'examiner ce que l'on peut faire des chiens non sélectionnés. Il s'agit d'abord de déterminer le niveau d'aptitude du chien. Le chien pourra, le cas échéant, être accueilli comme animal de compagnie. Je vais faire examiner ce problème.

04.03 **Ferdie Willems** (VU&ID): Je serai très attentif à ce dossier, et je me réjouis déjà des résultats concrets qui ne manqueront pas de découler de toutes ces bonnes intentions de la ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Ferdie Willems** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de toepassing van de Europese normen inzake legbatterijen" (nr. 6161)
- de heer **Koen Bultinck** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de omzetting van de Europese richtlijn met betrekking tot de huisvestingsnormen voor leghennen" (nr. 6164)

05 **Questions jointes de**

- M. **Ferdie Willems** à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'application des normes européennes relatives aux batteries de ponte" (n° 6161)
- M. **Koen Bultinck** à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la transposition de la directive européenne concernant les conditions d'hébergement des poules pondeuses" (n° 6164)

05.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, de oorsprong van dit probleem is gekend. Eindelijk zal er iets gebeuren om op een diervriendelijke manier kippen te houden. De regeling moest eigenlijk al in 2002 worden ingevoerd. In 2012 moet ze zijn afgerond.

Europa geeft drie mogelijkheden. Ofwel wordt het oude systeem nog één jaar behouden en beschikt het dier over 550 cm². Een tweede mogelijkheid is de verrijkte kooi waar het dier over 200 cm² meer

05.01 **Ferdie Willems** (VU&ID): La question de l'opportunité de cages plus spacieuses pour les poules pondeuses fait actuellement l'objet d'une discussion dans les Etats membres de l'UE. Je soutiens votre opinion à ce sujet, parce que la solution que vous préconisez est non seulement la plus

beschikt. De Nederlandse minister van Dierenwelzijn, de heer Brinkhorst, zegt echter dat dit een opwaardering van de legbatterij is waardoor de situatie dus vrijwel niet verandert. Een derde mogelijkheid is een alternatief systeem, de zogenaamde scharrelkooi, waarin het dier over 1.100 cm² beschikt en op een diervriendelijke manier wordt gehouden.

In Europa is daarover momenteel een discussie aan de gang. Duitsland koos kortweg voor de derde mogelijkheid en heeft de tweede mogelijkheid verboden. Minister Brinkhorst van D66 – links-liberaal – zegt in een nota van 11 december 2001 aan de Tweede Kamer dat het wenselijk zou zijn om de verrijkte kooi niet in aanmerking te nemen.

In België is er een dispuut. Zondag 20 januari 2002 konden wij in de Zevende Dag nog zien dat u terzake zeer strijdvaardig was, mevrouw de minister. Daarvoor waardeer en dank ik u. Ook vernam ik dat er op 11 oktober 2001 in Geel – waar met verrijkte kooien wordt gewerkt – op initiatief van Vlaams minister van Landbouw, mevrouw Dua, een overleg is gepleegd met de dierenrechtenorganisaties Gaia, Animal Welfare en de pluimveesector. Daar zou men echter niet tot een eensluidende visie zijn gekomen.

Mevrouw de minister, waarom steunen wij uw visie? Ten eerste, kan er geen discussie bestaan over het feit dat uw visie de meest diervriendelijke is. Ten tweede, dierenrechten gaan mijns inziens vooral om mensenrechten. Dieren zijn belangrijk omwille van de menselijke waardigheid. De derde mogelijkheid is vooral ook de meest mensvriendelijke regeling.

De feiten bewijzen dat. In 1999 is er een salmonella-epidemie uitgebroken precies bij kippen in legbatterijen. De heer Gabriëls geeft ons dan wel als antwoord dat deze ziekte ook bij andere kippen aanwezig is, maar daar lag de oorzaak bij de slechte grond waar de scharrelkippen op rondliepen en dat is het probleem dus gewoon omkeren.

Zelfs economisch – en dat is het tere punt – is deze regeling de beste. Ten eerste, is er de Britse eierenproducerende sector die zelf zegt dat een verrijkte kooi bijna het dubbele kost van een volièrekooi. Ten tweede, zelfs de economisch argumenten – en dat moeten mensen zoals minister Gabriëls die telkens met economische argumenten aankomen maar eens uitklaren – pleiten voor de andere aanpak. Bij de dioxinecrisis is het vleesverbruik enorm gedaald. De mensen willen gezond eten. Bij de problemen rond Anderlecht is de vleesconsumptie eens te meer enorm gedaald. De publieke opinie neemt het gewoon niet meer dat ons vlees het resultaat is van dierenleed. Dus, zelfs vanuit louter economische motieven moet men opteren voor diervriendelijke systemen.

In Nederland komt reeds 50% van alle voedingseieren voor menselijke consumptie van scharrelkippen, in Duitsland is dat 30%. Laat men eens ophouden met die kortetermijnredeneringen als zouden die oplossingen de productie schaden. Op lange termijn blijken zij zeer gunstig. Het argument dat de prijs geweldig zal gaan stijgen is ook weerlegd door de Nederlanders. De kostprijs stijgt met 0,6 guldencent en de winkelprijs stijgt met 1,2 cent en is dus te verwaarlozen. De brief van Brinkhorst vermeldt eveneens dat de

respectueuse du bien-être des animaux, mais aussi, en deuxième instance, la plus respectueuse du bien-être de l'homme. Du point de vue économique aussi, la suppression pure et simple des batteries de ponte serait l'option la plus intéressante. Forts de leur expérience en la matière, les Néerlandais estiment que les coûts supplémentaires sont négligeables

Quel mode d'hébergement la ministre préfère-t-elle? Comment la ministre conçoit-elle le passage au nouveau type de cage? Sur quelles informations se base-t-elle? Comment la concertation avec les ministres compétents des entités fédérées se déroule-t-elle? Comment la ministre compte-t-elle éviter que les anciennes cages soient expédiées en Europe de l'Est? Quand la loi transposant la directive européenne en droit national belge sera-t-elle prête?

supermarkten onder druk van de consument, snel de scharreleieren zullen verkiezen.

Dan kom ik tot de eisen van de industrie. Er is een Britse studie, waar u in De Zevende Dag naar verwees, die ik zelf niet kon vinden en graag ter inzage zou krijgen, waarin men beweert dat, zelfs economisch, de andere redenering opgaat. Ook in de nota van uw collega Brinkhorst lees ik – en dit zijn bedenkingen van uit een puur economisch standpunt –: “De afzet van eieren voor de verwerkende industrie kent wel een grote prijselasticiteit. Een minimale verhoging van de verkoopprijs, bijvoorbeeld als gevolg van stijgende vervoerskosten, zou het nu al interessant maken om eieren van buiten Europa te importeren. Eieren geproduceerd in een verrijkte kooi zullen dus inzake prijs nooit kunnen concurreren met goedkope batterijeieren van buiten de Europese Gemeenschap. De tussenstop van de verrijkte kooi biedt de industriële sector dan ook geen oplossing. Een overstap naar alternatief geproduceerde eieren die tegen een meerprijs kunnen worden afgezet, biedt mijns inziens dan ook...

05.02 De voorzitter: Mag ik u vragen het bij uw vraag te houden, mijnheer Willems?

05.03 Ferdie Willems (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, ik ben bijna klaar.

Mevrouw de minister, daarbovenop komt nog uw mededeling tijdens De Zevende Dag als zou Vlaams minister van Landbouw Dua bereid zijn om een eventueel prijsverschil bij te passen. Hoe gaat men die belofte hard maken? Is daar concreet reeds geld voor uitgetrokken?

Ten slotte wil ik uw aandacht vestigen op een bijkomende maatregel die wij hebben voorgesteld in een resolutie, om nu reeds de batterijsystemen die in onbruik zullen komen te vernietigen, zodat men ze niet kan gaan doorverkopen aan Oost-Europese bedrijven. Op die manier kan men oneerlijke concurrentie voorkomen.

Mijn vragen zijn dus vrij duidelijk. Ten eerste, voor welke optie kiest u? Gaat u de verrijkte kooi verbieden en resoluut voor de scharrelkooi kiezen? Ten tweede, is er een wetenschappelijke studie omtrent de voedselveiligheid van het huisvestingssysteem? Ten derde, is er overleg met de betrokken gewestministers? Ik meen mij immers te herinneren dat de heer Happard omtrent de zaak van het slachthuis van Anderlecht een heel ander standpunt innam. Ten derde, wanneer krijgen wij de regelgeving die er eigenlijk al moest zijn?

05.04 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, wij weten allemaal dat legbatterijen binnenkort tot het verleden zullen behoren en dat de Europese richtlijn van 1999 omgezet moet worden naar het Belgische recht. Daarover is een behoorlijke rel ontstaan tussen u en de Vlaamse minister van Economie, de heer Gabriëls.

U bent van plan om de Belgische pluimveesector strengere regels op te leggen dan die waar de verplichtingen vanuit Europa u toe dwingen. Daartegenover staat de heer Gabriëls, die beweert niet bereid te zijn om de rendabiliteit van de Vlaamse pluimveesector in gevaar te brengen. Ik citeer terzake een uitspraak van minister Gabriëls:

05.04 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Compte tenu de la nouvelle directive européenne, les batteries de ponte appartiendront bientôt au passé. Les normes que la ministre belge souhaite imposer sont toutefois plus sévères encore que les normes européennes. Comment explique-t-elle le retard encouru dans la transposition de la directive? Pourquoi la ministre souhaite-t-elle imposer au secteur

"...Daarbij heeft wetenschappelijk onderzoek aangetoond dat haar voorstel schadelijke gevolgen kan hebben voor de volksgezondheid. Aelvoet moet de volksgezondheid laten primeren op de wensen van haar achterban".

Een aantal korte vragen dan. Mevrouw de minister, wat is voor een stuk de verklaring voor het feit dat er vertraging is bij de omzetting van de Europese richtlijn? Waarom opteert u voor de piste om strengere normen op te leggen dan waartoe Europa ons verplicht? Laat daarover geen onduidelijkheid bestaan: ik kan verwijzen naar uiteenzettingen van collega Sevenhans om aan te tonen dat ook wij meegaan in de visie op dierenwelzijn, met de nuance dat wij geenszins willen overdrijven.

Ik wil nog een derde element in de discussie brengen. Als wij op Belgisch niveau zouden opteren voor strengere normen dan deze die worden opgelegd, speelt het probleem van mogelijke concurrentievervalsing. Hebt u zicht op de mogelijk economische gevolgen van uw voorstellen? Als het dan toch uitdraait op een spelletje pingpong tussen u en Vlaams minister Gabriëls en u beiden zwaait met een aantal wetenschappelijke onderzoeken, zou ik graag weten op welke onderzoeken en argumenten van volksgezondheid u zich baseert om uw voorstellen te staven.

05.05 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega's, eerst een voorafgaande bemerking. Tot een bepaald artikel in een krant verscheen over een verschillende visie op de kippenrel, had ik in deze context nooit iets gehoord of vernomen. Ik was dus een beetje verbaasd dat dit plots opdook, maar dergelijke dingen gebeuren.

De kern van de zaak dan. Op dit ogenblik wordt in heel Europa met dit dossier geworsteld omdat er in de periode april, mei onder meer door de diensten van de Europese Commissie meer en meer kritiek werd geuit op de waarde van het alternatief van de verrijkte kooien. Vandaar dat wij op dat ogenblik zeer intensief vergaderingen zijn gaan beleggen met de sector. Dat heeft geleid tot een bezoek aan dergelijke verrijkte kooi, om na te gaan hoe dat er uit zag, wat dat opleverde, wat de verbeteringen waren en wat er nog kon gebeuren om tekortkomingen te verhelpen. Van de vijftien landen van de EU zijn er op dit ogenblik twee overgegaan tot omzetting, maar wel in tegenstrijdige richtingen. De Europese richtlijn laat immers verscheidene opties toe. Het is niet zo dat er maar één optie geldt; ook de alternatieve systemen zijn mogelijk. Europa legt dus geen uniek model op.

Vervolgens is er de situatie in België. Door de overdracht van bevoegdheden naar de gewesten moet er voor alles wat met dierenwelzijn te maken heeft en wat een impact kan hebben op de economische context, een akkoord zijn van de gewesten. Daarom wordt er overlegd met de sector en met de gewesten. Dominant voor de feitenkennis is de wetenschap dat 95% van de kippenproductie zich afspeelt in het Vlaams Gewest en 5% in het Waals. Dat is nu de situatie. Inzake het overleg met de gewesten is duidelijk gebleken dat de heer Happart van oordeel is dat wij ons aan de Europese norm moeten houden, zoals vastgelegd in optie een: invoering van de verrijkte kooien. Mevrouw Dua wenst die situatie te bekijken, ook inzake gevolgen voor leefmilieu en dierenwelzijn. Ik heb duidelijk gezegd dat wij op een piste zitten waarbij de meerkosten op het vlak

avicole belge des normes plus sévères que celles prévues par l'Union européenne? Quel sera l'impact économique de l'adoption de ces nouvelles normes? Sur quels arguments scientifiques ou de santé publique la ministre se fonde-t-elle?

05.05 **Magda Aelvoet**, ministre: Ce dossier fait l'objet de nombreuses discussions partout en Europe en raison des critiques de plus en plus nombreuses concernant l'intérêt réel de ces cages enrichies. C'est pourquoi nous avons visité une entreprise possédant de telles cages afin de pouvoir en évaluer les avantages et les inconvénients. A ce jour, deux pays seulement ont transposé la directive européenne et, encore, selon des orientations tout à fait différentes. L'Europe n'impose donc pas de possibilité unique.

En Belgique, cette matière devant faire l'objet d'un accord avec les Régions, des concertations sont actuellement menées avec ces dernières et avec le secteur. 95% des batteries de poules pondeuses se trouvent en Flandre contre 5% en Wallonie. M. Happart tient à l'introduction du système des cages enrichies. M. Dua souhaite, quant à elle, examiner les différentes options en prenant en compte le bien-être des animaux. Le ministère flamand de l'Agriculture pourrait supporter les coûts

van investering die voortvloeien uit het kiezen voor een beter systeem – een betere verrijkte kooi of een beter voliëresysteem – zou worden gefinancierd met de investeringsmiddelen waarover mevrouw Dua beschikt op haar begroting van Landbouw. Men moet één zaak goed voor ogen houden.

Men moet zich goed realiseren dat Europa – wanneer we de lat heel wat hoger leggen, en in de norm voor een verbeterd model van de verrijkte kooi kiezen – niet mag subsidiëren volgens de bestaande spelregels. Als er geen Europese subsidies komen, weten we dat we grote moeilijkheden met de sector zullen krijgen. Wij willen dus een combinatie van normen die enerzijds toelaten dat Europa kan subsidiëren en waardoor anderzijds het dierenwelzijn in feite toch wordt verbeterd. De zaak kan dan over enkele weken al helemaal rond zijn. Ik ben niet verlegen over onze normen. In de meeste landen staat men nog lang zover niet. In Nederland bijvoorbeeld gaat men de zaak bij wet regelen; wij gaan dat doen door middel van een koninklijk besluit. Wij hebben daar helemaal geen wet voor nodig.

05.06 Ferdy Willems (VU&ID): Mevrouw de minister, ik wil nogmaals beklemtonen dat de vraag gesteld wordt omwille van de volksgezondheid. In 1999 hebben de feiten bewezen dat kippen in legbatterijen vatbaar zijn voor salmonella; de andere niet.

Men moet nu eens ophouden te zeggen dat inzake dierenwelzijn overdreven wordt. D.M. Broom, Professor of Animal Welfare aan de universiteit van Cambridge, heeft uitdrukkelijk gesteld dat het afgelopen moet dat zijn wreedheid jegens dieren de gewoonste zaak van de wereld is. Op het proces van Gaia tegen de veeboeren te Anderlecht heb ik de verdediging nog horen zeggen dat de boeren niet eens weten dat wreedheid jegens dieren niet mag. Waar zijn we dan in godsnaam mee bezig?

Wat België zelf betreft, komt het dierenwelzijn eindelijk aan bod. Ik denk dat dit een enorme vooruitgang betekent. In Europa bestaat er nog wel discussie, maar doordat België inzake dierenwelzijn het voortouw neemt spoort het de andere lidstaten aan om te volgen. Dat stemt me tevreden. Wij ondergaan de zaken niet, wij trachten er iets aan te doen.

Mijn vraag was inderdaad heel gericht. Ik wist dat het slechts over 5% ging. Het verbaast me dus niet dat de heer Laga weer eens – net als in de zaak te Anderlecht – weer eens het conservatieve en kortzichtige kamp kiest. Hij zegt: "Laten we de industrie vooropstellen." Het moet echter duidelijk zijn dat wie het dierenwelzijn vooropstelt op termijn ook economisch beter af zal zijn.

Mevrouw de minister, ik heb ook gevraagd naar de meerkost. Kan mevrouw Dua haar belofte gestand doen? U hebt geantwoord dat ze dat kan, en daar ben ik blij om. Europa geeft niet zomaar subsidies, dat weet ik ook wel. Ik blijf echter met de vraag zitten of het denkbaar is dat Vlaanderen het verschil bijpast, en Wallonië niet?

05.07 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ook ik wil heel kort repliceren. Ik denk dat het hier om het zoveelste minirelletje gaat, het zoveelste voorbeeld van de zogenaamde open debatcultuur van de huidige meerderheidsfracties.

supplémentaires qu'entraînerait l'adoption d'un système différent de celui des cages enrichies.

Un problème pourrait se poser en ce qui concerne les normes, qui, considérées au sens strict, ne permettent pas à Mme Dua d'accorder de subventions. Nous devrions, dès lors, travailler avec des normes permettant une subvention de la Région flamande et garantissant le bien-être des animaux.

05.06 Ferdy Willems (VU&ID): Les faits démontrent que les poules élevées en batterie de ponte présentent plus de salmonelle que les autres. Il est grand temps que le secteur tienne compte du bien-être des animaux.

Cela ne me surprend guère que M. Happort joue la carte conservatrice, celle de l'industrie.

En ce qui concerne le surcoût, si Mme Dua s'engage à verser des subventions, un problème se pose: la Wallonie accuse un déficit et la Flandre fait l'appoint.

05.07 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): La majorité était pour la énième fois divisée. C'est probablement ce qu'elle entend par «culture de débat». Le secteur

Mevrouw de minister, wat de grond van de zaak betreft, merk ik dat er voorzichtig stappen in de goede richting gedaan worden, ook door u. Wij kunnen niet loochenen dat de Vlaamse pluimveesector wel degelijk onze steun verdient. Het is een belangrijke sector die we toch niet zomaar kunnen prijsgeven? Het element concurrentievervalsing kan wel degelijk meespelen, ik blijf bij dat standpunt. Ook dring ik nogmaals aan dat u zou zeggen naar welke wetenschappelijke studies u verwijst om uw voorstellen concreet te ondersteunen.

de la volaille flamand mérite notre soutien. Sur quelles études les propositions formulées par la ministre sont-elles fondées?

05.08 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega's, de salmonellazaak die in 2001 uitbrak, vond wel degelijk in legbatterijen plaats. Over deze zaak zijn wel honderd studies op mijn kabinet toegekomen, en ik overdrijf niet. Zo was er onder meer de studie van het Centrum Landbouwonderzoek in België (CLO) die een andere visie geeft dan weer andere wetenschappers. Zo gaat het dikwijls. In de wetenschap loopt er dikwijls lang een tegensprekelijk debat.

05.08 **Magda Aelvoet**, ministre: A propos de la salmonellose survenue en 2001, je dispose de dizaines d'études qui se contredisent à plus d'un titre.

05.09 **Ferdij Willems** (VU&ID): Mevrouw de minister, tenzij ik u verkeerd begreep, hoorde ik u zondag verwijzen naar een Britse studie waarbij wordt aangetoond dat het systeem waarvan sprake op louter economisch vlak tot minder goede resultaten zou leiden dan het milieuvriendelijk systeem. Over welke studie gaat het?

05.10 Minister **Magda Aelvoet**: Dat heb ik niet gezegd. Trouwens, er is mij geen enkele Britse studie bekend die zou aantonen dat het systeem tot minder goede resultaten leidt op economisch vlak.

05.11 **Ferdij Willems** (VU&ID): Dan heb ik u verkeerd begrepen, mevrouw de minister.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Vraag van de heer Guy Hove aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de verkoop van alcoholische dranken via automaten" (nr. 6175)**

06 **Question de M. Guy Hove à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la vente de boissons alcoolisées dans des distributeurs" (n° 6175)**

06.01 **Guy Hove** (VLD): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het probleem omtrent de verkoop van alcoholische dranken via automaten kwam opnieuw in de actualiteit naar aanleiding van de beslissing van de gemeentebesturen van Veurne en Oostrozebeke.

06.01 **Guy Hove** (VLD): Dans le cadre de la protection des mineurs d'âge, il est urgent d'adopter une réglementation claire et uniforme. Il n'y a rien d'étonnant à ce que la décision prise par les administrations communales de Oostrozebeke et de Furnes de retirer les fameux alcopops des distributeurs de boissons n'ait pas laissé l'opinion publique indifférente.

Ik meen mij te herinneren, mevrouw de minister, dat u hierover ook in plenaire vergadering reeds werd ondervraagd en in het verleden vestigde ik ook al uw aandacht op de problematiek van de verkoop via automaten, meer bepaald van tabaksproducten. In de schriftelijke vraag die ik indiende verwees ik overigens naar eerdere schriftelijke en mondelinge vragen hieromtrent.

Aux Pays-Bas, on résout le problème du tabagisme et de la consommation d'alcool chez les jeunes en recourant à des lecteurs optiques capables de lire des informations relatives à l'âge du

In het kader van de volksgezondheid en in het bijzonder van de bescherming van de minderjarige, dringt zich terzake een duidelijke en uniforme regeling op. Immers, enerzijds mogen er, ingevolge het koninklijk besluit van 14 augustus 1990, geen sigaretten via automaten worden verkocht tenzij er gelijktijdig een manuele verkoop is en anderzijds mogen alcoholhoudende drankjes die volgens mij even schadelijk, zoniet schadelijker zijn voor jongeren, wel via

automaten worden verkocht omdat het alcoholpercentage laag is.

In de ons omringende landen lost een ingeburgerd systeem deze ongerijmdheid op via de invoering van elektronische kaartlezers die noodzakelijk zijn om toegang te krijgen tot de automaat en die zijn gekoppeld aan de leeftijd. Op die manier kan zowel op de verkoop van sigaretten als van alcohol controle worden uitgevoerd.

Mits voorlegging van een identiteitskaart kan voormelde elektronische kaart worden geactiveerd. Het kan gaan om een bestaande bankkaart of om een afzonderlijke nieuwe kaart, uitgegeven door een overheidsinstantie. Per kaart zullen verschillende producten hetzij worden geblokkeerd, hetzij worden vrijgegeven. Via deze kaart is het mogelijk een persoon toestemming te geven om sigaretten te kopen, maar niet om alcohol te kopen of omgekeerd. Bovendien gaat het om een bestaand systeem dat onmiddellijk kan worden geïmplementeerd.

Momenteel is het voor de overheid blijkbaar erg moeilijk om iedereen op gelijke voet te behandelen en aan de hand van voornoemd systeem kan een bestaande discriminatie worden weggewerkt door het bestaande koninklijk besluit strenger te maken. Bovendien vergemakkelijkt een dergelijk systeem de controle door de overheid, zowel wat de verkoop van sigaretten als van alcohol betreft.

Mevrouw de minister, zullen er maatregelen worden genomen, nu dergelijke systemen bestaan, om het gebruik van voor jongeren schadelijke producten strenger te beteugelen?

Zal te dien einde overleg worden gepleegd tussen de bevoegde ministers? Zo ja, overweegt u het gebruik van elektronische kaartlezers of althans een gesprek met de betrokken sector?

06.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, eerst en vooral veroorloof ik mij te wijzen op enkele onnauwkeurigheden in de inleiding van de heer Hove, waar hij een vergelijking maakt tussen het tabaks- en alcoholgebruik bij jongeren.

Onderzoeken wijzen uit dat 90% van de rokers met roken begonnen is voor zijn achttiende. De gemiddelde leeftijd waarop jongeren in Duitsland beginnen te roken situeert zich tussen elf en twaalf jaar.

Daar ontstaat de verslaving dus al voor de jongeren 18 jaar zijn. De meeste mensen raken die verslaving voor de rest van hun leven niet meer kwijt.

Voor alcohol geldt niet hetzelfde. Ten eerste is het percentage verslaafden veel lager. Verslaving bij jongeren onder 18 jaar komt procentueel veel minder voor. Dat wilde ik aanhalen als inleiding op de kern van de zaak.

Welke maatregelen zullen wij nemen en hoe gaan wij met dat probleem om? Vorige week hebben wij met de sector al overlegd, wat ik al had aangekondigd naar aanleiding van de vraag van mevrouw Schauvliege over alcoholpops. Op dat overleg stelde de sector vast dat zijn eigen aanbevelingen uit 1997 op enkele plaatsen niet worden gevolgd. Omdat wij maar een beperkt aantal vertegenwoordigers konden uitnodigen wegens de grootte van de groep, hebben wij afgesproken dat zij hun hele achterban terzake zouden consulteren,

consommateur. Cette carte peut être une carte de banque existante ou une nouvelle carte qui doit encore être émise. Ce système présente des avantages évidents. Alors que la technique permet aujourd'hui de recourir à ce type de systèmes, prendrez-vous des mesures pour empêcher les jeunes de consommer des produits nuisibles pour leur santé? Vous concerterez-vous avec les autres ministres compétents?

Envisagez-vous l'introduction de cartes optiques électroniques?

06.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Nonante pour cent des fumeurs ont commencé à fumer avant l'âge de dix-huit ans. On ne fait cependant pas le même constat en ce qui concerne la consommation d'alcool.

La semaine dernière, je me suis concertée avec le secteur. Celui-ci a bien dû constater que les recommandations qu'il avait formulées lui-même en 1997 n'étaient pas toujours suivies. C'est la raison pour laquelle il tentera, dans deux semaines, de mobiliser sa base de manière à ce qu'elle les suive néanmoins.

En novembre, j'ai interrogé la cellule Drogues au sujet des alcopops, associant ainsi les Régions et les Communautés au débat.

Ce sont essentiellement les Pays-

zodat zij ofwel ervoor kunnen zorgen dat iedereen zich aan de afspraak van 1997 houdt, ofwel niet. In dat laatste geval zal het probleem opnieuw aan ons worden voorgelegd.

Hoe staan de gewesten en de gemeenschappen, die op preventief vlak een grote verantwoordelijkheid dragen, daartegenover? Die zaak loopt ondertussen al een aantal weken. In november 2001 heb ik die vraag al aan de Cel Drugsbeleid voorgelegd, zodat de gewesten en de gemeenschappen zich over die vraag al konden buigen.

U vroeg of een systeem met pasjes een goed idee zou zijn. Voor zover ik weet, trekt alleen Nederland die kar. Veel mensen uit de sector van omgang met jongeren zeggen dat dit zal leiden tot spelletjes waarbij 18-jarigen hun pasje doorgeven aan jongeren en dat jongeren omwille van hun imago-opbouw met allerlei trucjes tegen het verbod in zullen proberen te gaan. Ik wil liever tot een uniforme regel komen zoals voor de tabak. In ieder geval wil ik een aanbod zonder sociale controle vermijden.

06.03 Guy Hove (VLD): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik zal die zaak natuurlijk verder volgen. Ik wil het volgende graag suggereren. Voor zover ik weet, kan de sector door middel van die pasjes perfecte elektronische controle invoeren. Misschien is er op dat vlak nog ruimte voor onderhandeling.

Bas qui optent pour les cartes électroniques. Nous craignons, quant à nous, que ce système n'engendre toutes sortes de petits trafics parmi les jeunes de dix-huit ans. Personnellement, je suis favorable à la mise en place d'une réglementation uniforme et j'estime indispensable d'exercer un contrôle social sur l'offre de ces alcopops.

06.03 Guy Hove (VLD): Il me revient qu'il est tout à fait possible, d'un point de vue technique, de contrôler électroniquement les cartes.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het advies van het Comité voor Bio-ethiek met betrekking tot een betere bescherming van demente bejaarden in rusthuizen" (nr. 6177)

07 Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'avis du Comité de Bioéthique concernant une amélioration de la protection des personnes âgées démentes dans les maisons de repos" (n° 6177)

07.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, wij hebben allen kennis kunnen nemen van een advies van het raadgevend Comité voor Bio-ethiek. Dat comité adviseert om voor dementerende bejaarden een systeem van vertegenwoordiging in te voeren. Voor dementerende bejaarden bestaan allerlei regels over bezittingen en geld. Voor de vertegenwoordiging van dementerende bejaarden in de rusthuizen is echter niets geregeld. Dat zou kunnen leiden tot misbruik van de rusthuisdirecties.

Bovendien hebt u al lang geleden een wetsontwerp over patiëntenrechten aangekondigd. Als ik mij goed heb laten inlichten is de vertegenwoordiging voor een dementerende bejaarde daarin niet opgenomen.

Mevrouw de minister, wat is uw visie met betrekking tot het advies voor het Comité van Bio-ethiek en in hoeverre zou u, eventueel in het kader van de patiëntenrechten, terzake toch nog een tegemoetkoming willen doen?

07.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Le Comité de bioéthique a publié l'avis qu'il a rendu concernant l'amélioration de la protection des personnes âgées démentes dans les maisons de repos. Quel est le point de vue de la ministre à propos de cet avis? Nous disposons déjà d'une réglementation abondante à propos de la gestion des biens de patients résidant en maison de repos. En revanche, aucune disposition ne règle la représentation de patients déments.

07.02 Minister Magda Aelvoet: Mevrouw de voorzitter, het advies van het Comité voor Bio-ethiek is een lijvig document van een vijftigtal bladzijden. Het is dus onbegonnen werk dit thans te bespreken;

07.02 Magda Aelvoet, ministre: Je veillerai à ce que l'avis complet soit diffusé sur une large échelle

daarmee zou de voorzitter het trouwens niet eens zijn.

Ik zal ervoor zorgen dat het advies waarvan sprake ruim wordt verspreid. Het is evenwel van essentieel belang het eerst ernstig door te nemen om na te gaan hoe de verschillende elementen kunnen worden geïntegreerd in de bestaande regeling. Ik voeg eraan toe dat een aantal bepalingen ervan reeds werden opgenomen in de tekst van de wet op de rechten van de patiënten.

Ik kan u ook melden dat het voorontwerp reeds werd teruggezonden door de Raad van State en dat het advies grosso modo als positief werd beschouwd. Op bepaalde punten is de Raad van State evenwel van mening dat er een gedeelde bevoegdheid is met de gemeenschappen en dat bijgevolg met deze laatste een samenwerkingsakkoord zou moeten worden gesloten. Uiteraard brengt dit de zaak op de lange baan.

Onze keuze bestond erin ons te beperken tot het terrein en op dat vlak zijn wij al een heel eind gevorderd. Volgens de Raad van State is also geen twijfel mogelijk. Het overige zal in een later stadium worden geregeld. Wij zullen dan ook nagaan of er eventueel nog aanvullingen mogelijk zijn naar aanleiding van het advies.

07.03 De voorzitter: Mevrouw de minister, het lijkt mij aangewezen dat alle commissieleden in het bezit worden gesteld van een afschrift van het advies van het Comité voor Bio-ethiek.

07.04 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, om te beginnen bedank ik u voor het feit dat u de minister verzocht het advies te bezorgen aan de commissieleden.

Mevrouw de minister, heb ik u goed begrepen dat, gezien dat het om een lijvig document gaat, de inhoud van het advies nader zal worden bestudeerd om na te gaan of er al dan niet aanpassingen moeten gebeuren met betrekking tot de situatie van dementerende patiënten?

07.05 Minister Magda Aelvoet: Ik heb gezegd dat een aantal elementen van het advies, waarop de aandacht werd gevestigd, reeds werden opgenomen in de huidige regeling.

Vergeet niet dat wij het advies van het Comité voor Bio-ethiek pas ontvingen. Mocht blijken dat er nog aanvullingen nodig zijn, dan zal daaraan uiteraard worden gewerkt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het dossier van de medische aansprakelijkheid" (nr. 6186)

08 Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le dossier de la responsabilité médicale" (n° 6186)

08.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, dit dossier kwam terloops aan bod, samen met de vraag van de heer Vande Walle, met betrekking tot defensieve geneeskunde.

Wij namen akte van het principiële akkoord dat in de Ministerraad

afin que chacun puisse examiner cette matière.

Si le projet de loi a fait l'objet d'un avis largement favorable du Conseil d'Etat, celui-ci a toutefois indiqué que les compétences devaient être mieux délimitées. Nous nous attelons actuellement à cette tâche et pourrions dans un stade ultérieur envisager d'autres ajouts au texte.

07.03 Le président: Cet avis peut constituer un document utile pour tous les commissaires.

07.04 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Si j'ai bien compris les propos de la ministre, des ajouts sont toujours possibles?

07.05 Magda Aelvoet, ministre: Oui, pour autant qu'ils s'avèrent utiles. Le texte est déjà très complet.

08.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Le Conseil des ministres est parvenu à un accord de principe sur l'octroi automatique d'une indemnité en cas de dommages médicaux.

werd bereikt omtrent de toekenning van een automatische vergoeding bij medische schade. Blijkbaar wordt thans duidelijk geopteerd voor het systeem van foutloze aansprakelijkheid.

Een bijkomend element is dat zeer recent drie werkgroepen werden opgericht om deze aangelegenheid van nabij te bestuderen. Er zijn immers drie ministeries bij betrokken, namelijk Sociale Zaken, Volksgezondheid en Economische Zaken.

Mevrouw de minister, bestaat er reeds duidelijkheid omtrent de samenstelling van die werkgroepen?

Voorts had ik graag vernomen welke de stand van zaken is in dit dossier en tegen wanneer wij het wetsontwerp met betrekking tot de medische aansprakelijkheid mogen verwachten.

08.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega Bultinck, de interkabinettenwerkgroep, die na de Ministerraad van 11 januari is samengekomen, heeft zich uitgesproken over de exacte samenstelling van de drie werkgroepen van experts. Dat is ondertussen gebeurd. De startvergadering van de drie werkgroepen zal deze vrijdag – 25 januari – plaatsvinden. Zodra het verslag van de experts klaar is, zal de interkabinettenwerkgroep verder werken om een wetsontwerp aan de regering voor te stellen. Ik wil daarover nu geen timing uitspreken omdat ik weet wat het betekent als experts zich over ingewikkelde zaken moeten buigen. Zo'n informatie wordt alleen maar aangegrepen om erop te wijzen dat men de timing niet haalt. Wij hebben hen gevraagd om zo snel mogelijk te werken. That's it.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de problematiek in verband met de octrooien voor het borstkankergen" (nr. 6187)

09 Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le problème lié aux brevets concernant le gène à l'origine du cancer du sein" (n° 6187)

09.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, wij hebben via de media vernomen dat u protest zal aantekenen bij het Europees Patentenbureau tegen de toekenning van octrooien voor het borstkankergen aan een Amerikaans bedrijf. Wij hebben iets meer geruststellende berichten gekregen van een aantal mensen uit de sector zelf. De acht Belgische centra voor menselijke erfelijkheid zeggen duidelijk dat, door de vermoedelijk zeer lange procedure, de betrokken patiënten de eerste twee jaar vermoedelijk geen problemen zullen ondervinden.

Welke concrete initiatieven zijn reeds genomen? Wie zal op het terrein al dan niet een aantal juridische stappen zetten? Spreken wij over die centra, met steun van de regering, of zal de regering daarin zelf het voortouw nemen?

09.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega Bultinck, de regering heeft beslist om zelf protest aan te tekenen bij het Europees Patentenbureau in München. Drie ministers hebben

Apparemment, on opte pour la responsabilité sans faute. Trois groupes de travail ont été créés pour étudier ce problème.

Pouvez-vous dresser un bilan de la situation actuelle? Quel calendrier préconisez-vous pour le projet de loi relatif à la responsabilité médicale?

08.02 Magda Aelvoet, ministre: Le groupe de travail interministériel s'est déjà prononcé sur la composition des trois groupes de travail constitués d'experts qui se réuniront pour la première fois le 30 janvier prochain. Le dossier sera ensuite renvoyé au groupe de travail interministériel. Je ne souhaite pas m'exprimer à propos du calendrier du projet dans la mesure où la participation d'experts rend en effet les choses plus délicates.

09.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Nous avons appris par voie de presse que la ministre s'oppose à l'octroi à une entreprise américaine de brevets relatifs au gène à l'origine du cancer du sein. Des démarches ont-elles déjà été entreprises dans ce dossier? Qui prendra l'initiative d'intenter une action en justice?

09.02 Magda Aelvoet, ministre: Le gouvernement signifiera lui-même son opposition. Trois

samen een juridisch document laten opstellen dat nu ongeveer rond is. Op 23 februari moet het document binnen zijn, want anders zijn wij te laat. Ik kan u verzekeren dat het op tijd klaar zal zijn.

Wij vinden het belangrijk dat de regering zich hierover uitspreekt. Wij weten ook dat andere regeringen – onder andere de Nederlandse – overwegen om gelijkaardige stappen te zetten. Er zullen dus zowel vanuit de centra voor menselijke erfelijkheid, als vanuit een aantal regeringen, stappen worden ondernomen. Ik vind het belangrijk – ook als politiek signaal – om terzake onze verantwoordelijkheid te nemen.

09.03 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, ik wil de minister danken voor haar correcte antwoord en bevestigen dat – naar ik meen – over de partijgrenzen heen een algemene consensus is voor de stappen die de regering terzake zet.

ministres ont conjointement demandé la constitution d'un dossier juridique qui doit être déposé d'ici au 23 février. Je puis vous assurer que tout se déroulera dans les temps. Les Pays-Bas envisagent également de prendre le même type d'initiative juridique.

09.03 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Tous les partis politiques approuvent les démarches entreprises par le gouvernement dans ce dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "een tekort aan psychiaters" (nr. 6178)

10 Question de M. Koen Bultinck à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la pénurie de psychiatres" (n° 6178)

10.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, andermaal wordt door de betrokken Belgische beroepsvereniging aan de bel getrokken in verband met een tekort aan psychiaters. Volgens een aantal tegengestelde berichten zou het tekort echter niet zo dramatisch zijn en moet de klacht van de beroepsvereniging worden genuanceerd.

10.01 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Selon l'association professionnelle belge des neurologues et des psychiatres, notre pays connaîtrait actuellement une pénurie de psychiatres. La ministre a-t-elle connaissance de ce problème? Prévoit-elle de prendre des mesures? Envisage-t-elle un assouplissement du numerus clausus?

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van het probleem? Bent u bereid terzake een aantal maatregelen te treffen? Moet er misschien een versoepeling van de numerus clausus komen voor de betrokken beroepscategorie? Zit u dan niet op dezelfde denkpiste als uw collega van Sociale Zaken Vandenbroucke, die reeds heeft laten blijken dat hij het aantal mensen dat in die sector mag afstuderen wil verhoogd zien tot, bijvoorbeeld, 39?

10.02 Minister Magda Aelvoet: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Bultinck, het belangrijkste is een standvastige koers te varen waarbij men zich baseert op de best mogelijk onderbouwde gegevens inzake de evolutie van het nodige aantal psychiaters. Normaal geeft onze Planningscommissie aan welke aantallen moeten worden gerealiseerd om te vermijden dat er in de toekomst problemen ontstaan. Uit de laatste gegevens die we kregen blijkt dat er aan Nederlandstalige kant 28 psychiaters per jaar zouden moeten bijkomen en aan Franstalige kant een dertigtal. Volgens de gegevens die mij werden verstrekt, zou het aantal van 28 Nederlandstalige psychiaters haalbaar zijn, dit ondanks de contingentering. Aan Franstalige kant kan het vooropgestelde aantal waarschijnlijk niet worden gehaald. Daarom werd in de Planningscommissie voorgesteld de kinderpsychiatrie uit de contingentering te halen. Jammer genoeg heeft de meerderheid van de leden het voorstel verworpen. Daarmee is het laatste woord echter nog niet gezegd. De Planningscommissie geeft wel een advies, maar uiteindelijk is het aan de betrokken ministers om de eindverantwoordelijkheid op te nemen.

10.02 Magda Aelvoet, ministre: La commission de planification a pour mission de rendre un avis concernant le nombre de psychiatres. Du côté néerlandophone, 28 psychiatres fraîchement diplômés sont nécessaires chaque année. Du côté francophone, il en faut 30. En dépit du contingentement, cet objectif peut être atteint en Flandre. La Wallonie, en revanche, se trouvera dans l'impossibilité de le réaliser. La commission de planification a proposé de ne plus inclure la pédopsychiatrie dans le contingentement mais cette

Wij hebben het advies van de Planningscommissie nog maar pas gekregen. Tussen mijzelf en de minister van Sociale Zaken zal nog overleg worden gepleegd om te kijken hoe we het punt aanpakken. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat het minder attractief zijn van het beroep samenhangt met de nomenclatuurbedragen die ertegenover staan. Het beroep behoort tot de groep van de slechtst betaalde specialisaties. Dat heeft natuurlijk gevolgen voor de aantrekkelijkheid ervan.

10.03 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, ik wil de minister danken voor haar correcte antwoord. Ik denk dat we op dezelfde lijn zitten wanneer we zeggen dat het hier gaat om een probleem van herwaardering van allerlei intellectuele daden in de medische sector.

Mevrouw de minister, ik wil nog een korte bijkomende vraag stellen. Klopt het dat het tekort aan psychiaters zich vooral voordoet in de gevangenissector, in de geestelijke gezondheidszorg en in de kinderspsychiatrie?

10.04 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer Bultinck, de kinderspsychiatrie hebben we al eerder duidelijk behandeld. Daarbij is beslist de kinderspsychiatrie uit de contingentering te halen. Wat de geestelijke gezondheidszorg betreft, daar zijn psychiaters uiteraard massaal tewerkgesteld. Als zich dus ergens een tekort voordoet, is het daar wel. Wat de gevangenis betreft, kan ik me voorstellen het tekort aan personeel zich vooral laat voelen waar het klimaat het minst positief is. Uw opmerking terzake lijkt me dus nogal plausibel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de MUG's" (nr. 6190)

11 Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les GUM" (n° 6190)

11.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, uit de Handelingen van de Senaat heb ik opgemerkt dat u verslag hebt uitgebracht over of melding hebt gemaakt van de werkzaamheden voor de programmering van de Medische Urgentiediensten. Die procedure zou vertraging oplopen. Ik herinner mij nog ons eerste gesprek daarover, jaren geleden in zaal 5 van het Parlement. U zei dat dit probleem binnen enkele maanden opgelost zou zijn, maar het is blijkbaar een vrij moeilijk probleem.

Ten eerste, is er momenteel al wat bekend over de situatie in de provincie Limburg? U weet dat daar een probleem is dat al vaak onder uw aandacht is gebracht.

Ten tweede, kunt u besluiten dat de erkenning van een bijkomende Medische Urgentiedienst in Limburg dringend nodig is?

proposition a été rejetée.

L'avis de la commission de planification vient de nous parvenir et nous l'examinons actuellement. Je souhaiterais également souligner que la pénurie de psychiatres est partiellement causée par les montants prévus par la nomenclature en ce qui concerne les prestations.

10.03 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Est-il exact que cette pénurie sévit particulièrement dans les établissements pénitentiaires, dans le secteur des soins de santé mentaux et de la pédopsychiatrie? Comment expliquez-vous cela?

10.04 Magda Aelvoet, ministre: La pénurie se ressent plus particulièrement dans le secteur des soins de santé mentaux où travaillent la majorité des psychiatres. Peu de candidats sont tentés d'exercer leur métier dans les prisons étant donné la nature du travail. La pédopsychiatrie sera retirée du contingentement.

11.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Au Sénat, la ministre a dit que la reconnaissance des SMUR a une nouvelle fois pris du retard. Sait-elle qu'on s'interroge au Limbourg sur les normes de programmation? Un service SMUR supplémentaire sera-t-il reconnu dans cette province?

11.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Vandeuren, uiteraard ben ik op de hoogte van de problemen in Limburg. De rijksgezondheidsinspecteur doet zijn werk daar goed. Op 8 januari 2002 heb ik met hem nog een vergadering gehad, waarbij de knelpunten voor die programmering in kaart zijn gebracht.

Uit mijn antwoord in de Senaat zult u hebben kunnen afleiden dat maar een beperkt aantal zaken geregeld kan worden in een provincieoverschrijdende benadering. Daarover is er in januari 2002 verder overleg gepleegd met de rijksgezondheidsinspecteurs van alle provincies. Als dat overleg achter de rug is, hebben wij een totaalbeeld van de knelpunten en kunnen wij nagaan hoe dat probleem, volgens het koninklijk besluit van 1998, zal kunnen worden aangepakt.

11.03 **Jo Vandeuren** (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Betekent een provincieoverschrijdende benadering dat u binnen de totale programmering wilt blijven en dat een programmering in de ene provincie ook een actieradius kan hebben in een andere provincie, of kan die benadering eventueel toch nog leiden tot een aanpassing van de programmering?

11.04 Minister **Magda Aelvoet**: Mijnheer Vandeuren, momenteel sluit ik niet uit dat een eventuele maar slechts beperkte aanpassing van de programmering nodig zou kunnen zijn. Wij willen de problemen echter eerst door interprovinciale oplossingen trachten op te helderen. Als dat niet lukt, zal een aanpassing moeten gebeuren.

11.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Je suis évidemment au courant de la situation au Limbourg. Le 8 janvier dernier, les points névralgiques ont été passés en revue avec l'inspecteur compétent.

Une partie seulement des problèmes peut être résolue par le biais de mesures dépassant le niveau des provinces, de manière à amener toutes les parties en présence à se pencher sur la question. Le problème ne sera donc pas résolu dans l'immédiat.

11.03 **Jo Vandeuren** (CD&V): Cela signifie-t-il que la programmation pourrait encore changer?

11.04 **Magda Aelvoet**, ministre: Je n'exclus pas qu'il faille apporter des aménagements très limités à la programmation. Nous tenterons d'abord la mise en place de mesures dépassant le niveau des provinces.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 **Vraag van de heer Jo Vandeuren aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de aard van de rechtspersonen die gezondheidsvoorzieningen mogen exploiteren" (nr. 6191)**

12 **Question de M. Jo Vandeuren à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la nature des personnes morales autorisées à exploiter des établissements de soins" (n° 6191)**

12.01 **Jo Vandeuren** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, de tijd is wat kort voor mijn vraag. Toch vind ik dat wij in het Parlement eens moeten nadenken over die problematiek, die mij eerlijk gezegd toch wel wat bekommert. Naar aanleiding van de discussie met de vakbondsorganisaties over de opzeg van een collectieve arbeidsovereenkomst, hebben wij gemerkt dat de private commerciële rustoorden in Wallonië blij waren.

Omwille van de Europese regelgeving rijst de vraag naar de aard van de rechtspersonen die in ons land gezondheidsvoorzieningen mogen exploiteren. Die vraag is belangrijk, want als voorzieningen worden geëxploiteerd met een bepaald winstoogmerk, moeten enkele gevoeligheden en prioriteiten toch in een andere context worden gesitueerd.

Om die reden wil ik bij de minister naar het volgende peilen.

12.01 **Jo Vandeuren** (CD&V): Le débat s'amorce lentement à propos de la nature des personnes morales habilitées à exploiter des établissements de soins. L'organisation des soins diffère totalement selon qu'elle s'inscrit dans le cadre d'initiatives commerciales ou désintéressées.

Dans quelle mesure peut-on s'accommoder d'une philosophie commerciale? Les maisons de repos commerciales sont-elles plus nombreuses en Wallonie qu'en Flandre? En tire-t-on des enseignements en vue de la

Is het toegelaten om in rustoorden, psychiatrische ziekenhuizen en algemene ziekenhuizen met een rechtspersoonlijkheid die uitdrukkelijk winst tot doel heeft, activiteiten te ontwikkelen?

Klopt mijn vermoeden dat er in Wallonië voor de rustoorden meer commerciële initiatieven zijn dan in Vlaanderen? Zijn daarover cijfergegevens beschikbaar? Kunnen daaruit conclusies worden getrokken? In dergelijke commerciële instellingen krijgen RVT-statuten, de transfer van voorlopige erkenningen en ruimte in de programmering toch een erg bepaald karakter.

Mijn laatste vraag gaat over de gezondheidswet, want dat debat geldt natuurlijk ook voor de ziekenhuizen. In de gezondheidswet hebt u de mogelijkheid ingebouwd om te bepalen welke rechtspersonen ziekenhuizen mogen uitbaten. Zult u daarvan gebruikmaken?

Bent u van oordeel dat het u mogelijk is, gezien de Europese regelgeving, om daarin imperatief regelgevend te kunnen optreden?

12.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega Vandeuren, de wettelijke bepaling die wij hadden opgenomen in de gezondheidswet, stelt ons in staat een juridisch instrumentarium in het leven te roepen waarmee wij maatregelen kunnen nemen indien nodig. In de praktijk stellen wij effectief vast, zeker bij ziekenhuizen, dat die in overweldigende mate worden gefinancierd met geld van het RIZIV, tussenkomsten via de nomenclatuur en dergelijke. Zeg maar dat ons sociaal zekerheidssysteem in dezen wordt aangesproken.

Op dit ogenblik lijkt er geen acute nood om bij urgentie van die nieuwe wettelijke regeling gebruik te maken door het opleggen van beperkingen inzake categorieën van rechtspersonen die ziekenhuizen kunnen uitbaten. Wel wordt door mijn diensten onderzoek verricht naar de situatie op het terrein om eventuele ontwikkelingen te kunnen volgen. De hoger vermelde beperking is niet a priori strijdig met de beginselen uit het Europees Verdrag. De Raad van State heeft ook voor de nieuwe wettelijke bepaling geen enkel bezwaar geuit. Indien het noodzakelijk wordt geacht in de toekomst een beperking op te leggen, zal aan de hand van de Europese regelgeving worden getoetst welke maatregelen de Belgische overheid kan nemen. Dergelijk uitvoeringsbesluit zal in elk geval voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd. Voor alle duidelijkheid moet worden gepreciseerd dat vermelde wettekst alleen van toepassing is op ziekenhuizen, niet op rust- of verzorgingstehuizen. De federale overheid heeft daar namelijk geen normerende bevoegdheid inzake de rechtspersoonlijkheid. Wel komen wij tussen voor RVT- en ROB-toelagen. Het optreden van Cobee-privé wordt door de drie verantwoordelijke ministers – mevrouw Onkelinx, de heer Vandenbroucke en ik – niet aanvaard. Zij hebben tijd om te reageren tegen een datum ergens in januari, om zich in orde te stellen met de afspraken zoals gemaakt in het kader van het social profitakkoord van maart 2000.

12.03 Jo Vandeuren (CD&V): Mevrouw de minister, ik begrijp dat het kort dag was om veel gegevens te verzamelen, maar als het waar is dat voor de rustoordsector het landschap er zo uit ziet dat er in Wallonië veel meer commerciële initiatieven zijn dan in Vlaanderen – dat wordt toch gesuggereerd – dan heeft dat repercussies op het beleid: aan wie en hoe worden RVT-statuten dan toegekend? In een

politique à mettre en oeuvre? Lesquelles?

Il appartient au gouvernement de déterminer quelles personnes morales peuvent exploiter un hôpital. Le gouvernement est-il disposé à le faire? Peut-on décider de n'y autoriser que les personnes morales poursuivant un but non lucratif?

12.02 Magda Aelvoet, ministre: La disposition de la loi sur la santé inclut la possibilité d'instaurer un arsenal juridique permettant, le cas échéant, de prendre des mesures. Pour l'heure, aucun besoin pressant ne se fait sentir. Toutefois, mes services réalisent des études sur le terrain.

Si nous imposons des limitations, nous veillerons à ce qu'elles n'aillent pas à l'encontre de la législation européenne. Nous ne manquerons pas de soumettre ces mesures à l'avis Conseil d'Etat.

Je tiens encore à préciser que de telles mesures ne s'appliqueront qu'aux hôpitaux et non aux maisons de repos et de soins, pour lesquelles les autorités fédérales n'ont pas de compétences normatives en ce qui concerne la personnalité juridique.

L'intervention de Cobee-privé est inacceptable aux yeux des trois ministres compétents. Ils doivent se conformer d'urgence à l'accord conclu avec le secteur non marchand en mars 2000.

12.03 Jo Vandeuren (CD&V): On m'a signalé que les maisons de repos wallonnes auraient une vocation plus économique. Je reste donc préoccupé. Je voudrais encore ajouter que notre situation,

aantal omstandigheden krijgen zij dan ook financiële waarde. Ik blijf daar bezorgd over. De meeste voorzieningen worden door vzw's uitgebaat en dat is vrij uniek, al kan er onder die mantel ook nog allerlei gebeuren. Dat lijkt mij toch een troef. Ik zou niet willen dat bijvoorbeeld door invloeden uit Europese regelgeving wij een hele nieuwe inspiratie zien opduiken voor het uitbaten van onze voorzieningen. Ik wilde slechts uw aandacht op het probleem vestigen: het is niet acuut, maar wel fundamenteel.

avec ses structures d'ASBL uniques, peut constituer un atout supplémentaire dans la perspective de la législation européenne à venir.

12.04 Minister **Magda Aelvoet**: Mijnheer Vandeurzen, u haalt het oeroude element uit de realiteit aan dat het landschap er in deze zeer anders uitziet.

12.04 **Magda Aelvoet**, ministre: La différence entre le Nord et le Sud en ce qui concerne les maisons de repos, à laquelle vous faites allusion, existe depuis plus de quinze ans et est un fait. Les normes en matière d'encadrement, d'infrastructure, d'équipement et autres doivent être respectées dans tout le pays. Les Communautés y veillent et prennent bel et bien des mesures à l'encontre des contrevenants.

Mijn man was 15 tot 20 jaar geleden bij het VVI voor de rusthuissector verantwoordelijk. Toen was dat al zo. Dit is dus niet nieuw.

Als er een toelage komt, moet erop worden toegezien dat de normen worden gerespecteerd inzake omkadering van het personeel, aanwezigheid van infrastructuur, enzovoort. De normen gelden voor het hele land. De controles worden door de bevoegde ministers van de gemeenschappen en de gewesten uitgeoefend. Als de normen niet worden gerespecteerd, zal er worden opgetreden. Dat is nu het geval.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Volgende vragen worden naar een latere datum verschoven: nrs. 6119 van mevrouw Annemie Van de Casteele, 6098 van mevrouw Michèle Gilkinet, 6171 van de heer Henk Verlinde, 6188 en 6189 van mevrouw Trees Pieters en 6203 en 6204 van mevrouw Michèle Gilkinet.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.06 uur.

La réunion publique de commission est levée à 11.06 heures.